

**NA RUKANINA NINA LETA A
PAULO VANIGIRA NA TINONI
TUTUNI
NI TESALONIKA
Na Vuresi Makaliana Na
Omea Ara Marea Tana Papi
Iani**

E labadato kesa na vaiganigi loki i laoqira na tinoni tutuni i Tesalonika. E tsukivulugia tana goko e kalea tana rongona na visumaiana a Iesu Kristo. Visana ara tsaria laka na dani na visumaiana na Taovia e labamai nogo. Aia nogoria na rongona ti a Paulo e marea na rukanina leta vanigira na Tesalonika ke gini gotosi vanigira na omea vaga ia. Me tsarimakalia vanigira laka idavia na visumaiana a Iesu Kristo “igira na tinoni danga sosongo sauba kara tuu, ma kara petsakoe ma kara sove na rongomangana God” (reia tana 2.3), ma kara tami segeniqira kara muria nina tagao kesa ara soaginia “Aia Kesa e Seko Saviliu,” maia e tovoa na sugutiana a Iesu Kristo.

Maia Paulo e tsaritutugua vanigira na tinoni tutuni ni Tesalonika, laka kara malagai na tukakai kalavata tana niqira tutuni, atsa moa ti na baribari ma na rota ke gadovigira. Me ketsaligira kara gini boe na aqo matena na mauriqira segeni, vaga nogo e naua a Paulo migira gana aqokolu. Me raigira kara berengiti babaa, ma kara “laka na qisi na nauana na omea

e dou.” (Reia tana 3.13).

Na Omea Ara Totu Tana Papi Iani

Nina goko idaida a Paulo 1:1-2

Na pede kalina ke visumatugua a Iesu 1:3–2:17

Na parovata tana rongona na madodo tana aqo
3:1-15

Na susuina na leta 3:16-18

¹ Inau a Paulo ma Silas maia Timoti, i tugami nogo ami tu mamare baa vanigamu na tinoni tutuni ni Tesalonika, igamu nina tinoni God na Tamada, ma Iesu Kristo na Taovia:

² Ami tu nongikaira God na Tamada ma Iesu Kristo nida Taovia kara ka vangalaka vanigamu ma kara ka tusuvanigamu na rago.

Na Pede Kalina Ke Visumaitugua a Iesu

³ !Igamu na tasimami, tu nimami aqo nomoa tugami kami tu soadou sailaginia God na mate-mui igamu! Eo, e ulagana sosongo kami tu nauvaganana ia, rongona ami tu reia laka nimui tutuni ma nimui vaigaluvegi igamu sui e tau kuti na pabo babaa goto pipi kalina.

⁴ Maia nogoria na rongona ti tugami ami tu gini goko kaekae tana rongomui igamu i laoqira nina tinoni God tana vera sui. Ami tu gini mage na turupatu vaniaqira laka igamu amu berengiti mamu tukakai saviliu moa tana nimui tutuni, atsa moa ti ara rotasigamu mamu gini vatsangisavi loki.

⁵ Mi tana susuina, migamu sauba ke ulagamui na tsauliana na Verana God, aia igamu amu rota matena kalina eni. Eo, pipi sui na omea vaga

girani ara gini sauvulagia laka nina pede God e gotolaka.

⁶ Rongona God aia sauba ke naua na omea ke goto: aia ke tuu me ke kedegira igira ara rotasigamu,

⁷ me ke veregamu igamu amu rota, me ke veretugami goto tugami. Me sauba ke naua na omea vaga iani kalina ke labamaitugua a Iesu na Taovia talu i baragata kolugira nina angelo susuliga.

⁸ Aia sauba ke mai kolua na iruna na lake loki, me ke kedeginigira igira ara sove tania God, mara sove goto na rongomiana na Turupatu Dou tana rongona a Iesu na Taovia.

⁹ Sauba ke gadovigira na kede saliu, ma kara gini rota na totuligi taniana na matana na Taovia. Me ke utu vanigira goto na reiana na mararana na susuligana,

¹⁰ tana Dani Loki kalina aia ke labaviumaitugua, migira nina tinoni sui ara tutunina ia kara tsonikaea ma kara tsuporu vania. Migamu goto sauba kamu totu kolugira igira, rongona amu tutunina nogo na omea tugami ami tu tsarivanigamu.

¹¹ Aia nogoria na rongona ti tugami ami tu gini nonginongi sailagi vanigamu. Mami tu nongia nida God laka aia ke naua, me ke gini ulagamui na mauri vaga God aia e ngaoa kamu totu muria tana maurimui. Mami tu nongigotoa God laka tana susuligana nogo ia, ke sangagamu na manaliana pipi na omea dou amu kilia na nauana, me pipi sui na aqo na galuve amu naua tana rongona nimui tutuni.

¹² Mi tana nauvaganana nogo ia, ti kamu tsonikaeginia na asana a Iesu nida Taovia. Maia sauba ke tuu me ke tsonikaegamu goto igamu, rongona kaira nida God ma Iesu Kristo na Taovia ara ka vangalaka sosongo vanigamu.

2

Idavia na Visumaiana a Iesu Kristo Sauba Ke Laba Talu Kesa e Seko Saviliu

¹ Eo, igamu na tasiq, tana rongona na omea e kalea na visumaiana tugua a Iesu Kristo nida Taovia, ma nida totusai koluana igita ke sauba, inau au ngasgamu kakai,

² kamu laka na tami ke ponopala tsaku vaga sagata ia na tobamui tana rongona amu rongomigira visana ara tsaria laka na Dani na Taovia e labamai nogo. Amu pada ngatsu laka i tugami nogo ami tu katevulagia na omea iani kalina ami turupatu vanigamu. Se amu tsokoa ngatsu i laona kesa tu nimami leta ami tu marevanigamu.

³ Kamu laka saikesa na tavongani tutunina na goko vaga ia, ma na tami vaniana ke kesa ke perogamu lee. Rongona na Dani Loki ia, e utu moa ke laba poi ke tsaumai na tagu i tana igira na tinoni danga sosongo kara tuu ma kara petsakoe ma kara sove na rongomangana God. Me ke laba goto Aia Kesa e Seko Saviliu. Aia nogo God e vangaraua na tsoni pukaliana tana rota e vo sui.

⁴ Maia nogo gana gala God ia, me sauba ke tuu me ke sugutigira pipi sui na god igira na tinoni ara dona na samasama vaniaqira, me ke molokae segenina liusigira sui. !Maia goto sauba

ke ba totu i laona nina Vale Tabu God, me ke koesegenina laka aia nogoria e God manana!

⁵ ?Egua, laka amu tau padatugua inau au tsari idanogoa na omea sui girani vanigamu kalina au totu moa kolugamu?

⁶ Migamu amu dona nogo nagua moa e tukapusiginia te e tau vati labamai moa. Me sauba tana tagu tititi nomoa, ti ke labamai Aia Kesa e Seko Saviliu.

⁷ Maia e Seko Saviliu ia, e aqosipopoi nogoa nina ago. Ma na omea au tsaria inau laka sauba ke laba, e utu ke mavi ke laba, poi tsau ke vanoligi talu aia e totukapusia kalina eni.

⁸ Mi tana tagu moa ia, ti sauba Aia e Seko Saviliu ke labavulagia i malena. Mi kalina na Taovia Iesu ke visumaitugua, me sauba na mamagona moa ke matesiginia, ma na mararana loki ke veoginia na susuligana.

⁹ Maia e Seko Saviliu, aia sauba ke mai kolua na susuligana Satan, me ke aqosigira pipi vatana na valatsatsa ma na omea ganataga.

¹⁰ Sauba ke gini ago pipi vatana na pero, na mani valoginiaqira igira ara totu vaninogoa na mate saliu, rongona ara sove na tabeana ma na padalokiana na manana tana rongona a Iesu Kristo ti kara gini mauri.

¹¹ Vaga ia, ma God e livulegira moa vania na susuligana na sasani sasi, ma kara gini tutunina moa na omea e tau mana.

¹² Eo, igira sui ara sove kara tutunina na manana, mara padangaoa moa na mauri babaa tana sasi, sauba nomoa kara gadovikedede.

God e Viligamu Gana Kamu Gini Mauri Saliu i

Baragata

¹³ Eo, e ulagana sosongo kami tu soadoua God pipi kalina na matemui igamu na tasimami, igamu e galuveigamu na Taovia. Rongona igamu nogo God e viligamu idaida gana kamu gini mauri saliu i baragata. Me nauginigamu kamu lia nina tinoni tabu tana susuligana na Tarunga Tabu, mi tana rongona goto amu tutunina na manana.

¹⁴ God nogo e soagamu vania na mauri vaolu ia, ginia na Turupatu Dou vaga tugami ami tu turupatuna vanigamu. Ma God segenina nogo aia e viligamu kamu tamanina gamui tuva tana mararana a Iesu Kristo nida Taovia.

¹⁵ Me vaga ia, migamu na tasimami, kamu tukakai tana nimui tutuni, ma kamu tangoli kalavatavia na manana vaga ami tu sasaniginigamu nogo i laona tu nimami turupatu, mi tana leta ami tu marevanigamu i votangana.

¹⁶ Ami tu nongia a Iesu Kristo nida Taovia kolua God na Tamada, aia e galuvegita mi tana nina vangalaka e saunogoa vanigita na susuliga gana igita ka gini tukakai babaa, ma ka noru saikesalia nina galuve,

¹⁷ laka aia ke tabegamu me ke kakaisigamu, me ke gini dou pipi sui nimui aqo ma nimui goko.

3

Kamu Nonginongi Vanitugami

¹ Baa, mi tana susuina tu nimami leta vanigamu igamu na tasimami, ami tu ngasugamu kamu nonginongi kakai vanitugami, rongona ke gini tsaku na tavuresi ma na rarasa bamai

nina goko na Taovia, ma kara gini rorongono na tinoni sui, ma kara padalokia vaga amu naua igamu.

² Kamu nongigotoa God ke maurisitugami tania na limaqira na tinoni seko. Rongona e tau igira sui na tinoni kara tutunina na gokona na Turupatu Dou.

³ Ma na Taovia aia e mana saviliu, maia sauba ke kakaisigamu, me ke maurisigamu tania na susuligana na tidao seko.

⁴ Mi tugami ami tu norugamu i laona na Taovia, laka amu muridounogoa na omea sui ami tu tsarivanigamu, me laka sauba kamu murigira babaa goto.

⁵ Ami tu nongia na Taovia ke mataligamu, kamu gini padagadovidoua baa nina galuve God vanigamu, ma kamu gini tukakai tana susuligana nogo a Iesu Kristo.

Niqira Aqo na Tinoni Sui Kara Aqo Matena Gaqira Mutsa

⁶ Igamu na tasimami, tana asana a Iesu Kristo na Taovia, tugami ami tu ketsaligamu kamu totu tabaligi tanigira sui na tasida ara totu gatogato lee, mara tau madodo na muriana na sasani ami tu tusuvanigira nogo.

⁷ Migamu segenimui nogo amu dona dou laka nimui aqo kamu reinunu i tu konimami. I tugami ami tu tau gato lee kalina ami tu totu kolugamu.

⁸ Mami tu tau goto ganilea nina mutsa kesa tinoni ma kami tu tau tsonimatena. Tagara. Ami tu gini aqo kakai na dani ma na bongi, rongona

ami tu tau ngaoa na molorota vaniana ke kesa vidamui.

⁹ E tuguragoa nomoa ti kami tu raigamu, ma kamu palatugami lee. Me utu. Tugami ami tu tau ngaoa kami tu nauvaganana ia, rongona ami tu ngaoa igamu kamu gini reinunu tu konimami tugami, ma kamu aqo matena gamui mutsa.

¹⁰ Kalina tugami ami tu totu moa kolugamu, me danga kalina ami tu tsarivanigamu nogo laka ase'i ti ke gato na aqo, e dou kara laka na tamivaniana ke mutsa.

¹¹ Ami tu gini tsarivaganana ia, rongona tugami ami tu rongomia laka ara visana na tinoni i laomui ara totu gatogato lee, mara malabulesigira moa na tinoni tavosi.

¹² Mi tana asana a Iesu Kristo na Taovia, tugami ami tu ketsaligira mami tu parovatavigira na tinoni vaga gira, laka kara totu dodo rago moa, ma kara gini boe na aqo matena na mauriqira segeni.

¹³ Migamu, tasimami, igamu kamu laka na qisi na nauana na omea e dou.

¹⁴ Me tau ngatsu utu ke totu ke kesa i laomui ke sove na muriana na omea ami tu marevanigamu tana leta iani. Ti vaga ke totu ke kesa tinoni petsakoe vaga ia i laomui, ma kamu reidoua ma kamu totu tabaligi tania, me sauba aia ke gini vangamaa nina sasaga.

¹⁵ Ma kamu tau moa padavanja vaga ti aia gamui gala. Tagara. Kamu tosasaga dou vania moa, rongona aia e kesa nogo na tasimui.

Na Susuina na Leta

¹⁶ Ami tu nongia na Taovia, aia segenina moa na pukuna na rago, ke sauvanigamu pipi kalina nina rago, atsa moa ti nagua ke laba vanigamu. Na Taovia ke totu i konimui igamu sui.

¹⁷ Na limaqu segeni nogo au mareginia na goko iani: inau a Paulo au padagamu sui. Tana susuina pipi sui niq̄u leta au lavu na marevaganana nogo ia, na papadana nogo laka e talu manana i koniq̄u inau. Aia nogo e vaga na rereina niq̄u mamare.

¹⁸ Au nongia a Iesu Kristo nida Taovia aia ke vangalaka vanigamu sui.

Ghari Bible

Ghari: Ghari Bible (Bible with Deuterocanon)

copyright © 1998 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Ghari)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-12

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source
files dated 29 Jan 2022

eb379363-fbdd-532b-81c1-eb5fe7aa36a9